

Prima instanță: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău (judecător S. Papuha)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători M. Guzun, N. Simciuc și I. Cotruță)

DECIZIE

10 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

președintele ședinței
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Ion Druță
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de „Eco Medella“ S.R.L.,
în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Polisol“ S.R.L. împotriva „Eco Medella“ S.R.L. cu privire la încasarea datoriei de bază, compensarea venitului ratat, repararea prejudiciului efectiv, rezilierea contractului de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, prin care s-a respins apelul declarat de „Eco Medella“ S.R.L., prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, împotriva hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 04 martie 2015, corectată prin încheierea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 24 aprilie 2015, și a hotărârii suplimentare a Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2015; și s-au menținut hotărârea și hotărârea suplimentară ale primei instanțe,

C O N S T A T Ă :

La 08 octombrie 2014, „Polisol“ S.R.L. a expediat prin poștă în adresa Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, o cerere de chemare în judecată împotriva „Eco Medella“ S.R.L. (vol. I, f.d. 4-6; 41), solicitând:

(1) încasarea în beneficiul „Polisol“ S.R.L., din contul „Eco Medella“

- S.R.L., a datoriei de bază în sumă de 158 160 de lei;
- (2) încasarea în beneficiul „Polisol“ S.R.L., din contul „Eco Medella“ S.R.L., a sumei de 60 000 lei cu titlu de compensare a venitului ratat;
 - (3) încasarea în beneficiul „Polisol“ S.R.L., din contul „Eco Medella“ S.R.L., a sumei de 17 260, 67 lei cu titlu de reparare a prejudiciului efectiv (1 439, 18 lei cu titlu de penalitate achitată pentru neefectuarea la timp a plăților de restituire a creditului; 8 964, 49 lei cu titlu de sumă achitată pentru rambursarea creditului înainte de scadență; și 6 857 de lei cu titlu de taxă de stat achitată pentru serviciile notariale aferente executării de către B.C. „Moldindconbank“ S.A. a dreptului de ipotecă; și
 - (4) rezilierea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013, încheiat între „Eco Medella“ S.R.L. și „Polisol“ S.R.L.

În motivarea acțiunii, „Polisol“ S.R.L. a susținut că la 01 noiembrie 2013, a încheiat cu „Eco Medella“ S.R.L. contractul de vânzare-cumpărare nr. 1, prin care „Eco Medella“ S.R.L. s-a obligat să-i predea în proprietate 20 000 de batoane din fructe, iar „Polisol“ S.R.L. s-a obligat să-i plătească în avans „Eco Medella“ S.R.L. prețul de 250 000 de lei.

A relatat că și-a respectat pe deplin obligațiile contractuale, plătind suma de 50 000 de lei la 06 noiembrie 2013 și suma de 200 000 de lei la 13 noiembrie 2013, dar „Eco Medella“ S.R.L. i-a livrat marfă în valoare de doar 100 000 de lei, fapt confirmat prin facturile fiscale seria WI nr. 2335483 din 12 decembrie 2013 și nr. 2335484 din 26 decembrie 2013.

În continuare, a afirmat că la 20 martie 2014 și la 28 martie 2014 i-a livrat „Eco Medella“ S.R.L. marfă în valoare de 85 410 lei, fapt confirmat prin facturile fiscale seria BV nr. 7754992 din 20 martie 2014 și nr. 7754993 din 28 martie 2014, pentru care „Eco Medella“ S.R.L. a plătit doar 77 250 de lei, după cum atestă ordinele de plată din 07 aprilie 2014, 08 aprilie 2014, 17 aprilie 2014, 06 mai 2014 și 15 iulie 2014.

A precizat că „Eco Medella“ S.R.L. a fost în repetate rânduri somată în mod oral la plata datoriei, dar somațiile au rămas fără efect.

A arătat că la 07 august 2014, a expediat în adresa „Eco Medella“ S.R.L. o somație, solicitând executarea integrală a obligațiilor născute din contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013, cât și transmiterea unui act de verificare a decontărilor între companii.

A notat că la 15 august 2014, a recepționat un răspuns din partea pretinsului avocat al „Eco Medella“ S.R.L., Sidoreno Maxim, care a recunoscut că „Eco Medella“ S.R.L. a livrat marfă în valoare de doar 100 000 de lei.

Totodată, a indicat că în acest răspuns a fost menționată intenția „Eco Medella“ S.R.L. de a-i preda restul mărfii în luna iunie a anului 2014, în care scop, administratorului „Polisol“ S.R.L. i-ar fi fost înmânate facturile fiscale din 04 iunie 2014 și 06 iunie 2014.

A subliniat imposibilitatea înmânării facturilor fiscale, specificând că în perioada 29 mai 2014 – 08 iunie 2014, administratorul „Polisol“ S.R.L. s-a aflat în

afara Republicii Moldova.

A declarat că prin notificările din 14 august 2014 și 26 august 2014, i-a solicitat „Eco Medella“ S.R.L. rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 și plata sumei datorate.

A invocat că la 19 august 2014, a recepționat răspunsul administratorului „Eco Medella“ S.R.L., în care s-a afirmat obligația „Eco Medella“ S.R.L. de a-și executa obligația în termen de șapte zile din momentul cererii „Polisol“ S.R.L., după cum prevede art. 575 alin. (1) Cod civil, și nu în termen de trei zile, după cum a fost indicat în somația din 07 august 2014.

A făcut trimitere la prevederile art. 609 alin. (1) Cod civil, considerând că prin somația din 07 august 2014, i-a stabilit fără succes „Eco Medella“ S.R.L. un termen rezonabil pentru executarea prestației.

Cu referire la venitul ratat, a explicat că intenționa să vândă cele 12 000 de batoane de fructe restante la un preț de 17, 5 lei per bucată (12, 5 lei + T.V.A. de 20% + adaos comercial de 20%).

A opinat că, în conformitate cu art. 609 alin. (2) Cod civil, există împrejurări deosebite care îndreptățesc valorificarea imediată a dreptului de despăgubire, și anume închiderea din motive financiare a magazinului său și anularea la 01 aprilie 2014 și 08 mai 2014 a autorizațiilor de funcționare nr. 18899 din 14 iunie 2013 și nr. 18911 din 14 iunie 2013.

A relatat că la 01 noiembrie 2013, a încheiat cu B.C. „Moldindconbank“ S.A. contractul de credit nr. 18, prin care i-a fost pusă la dispoziție suma de 500 000 de lei, cu obligația de restituire a acesteia pe parcursul a 36 de luni.

A susținut că neexecutarea de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligațiilor sale contractuale a afectat și capacitatea „Polisol“ S.R.L. de rambursare a creditului și plată a dobânzii aferente.

Din această perspectivă, a menționat suma de 1 439, 18 lei, achitată cu titlu de penalitate pentru neefectuarea la timp a plăților de restituire a creditului.

Totodată, a arătat că a rambursat creditul înainte de scadență prin vinderea de către administratorul „Polisol“ S.R.L. a bunului imobil ce a fost ipotecat în beneficiul B.C. „Moldindconbank“ S.A.

Astfel, a precizat și că a plătit 5 000 lei cu titlu de comision și 3 964, 49 de lei cu titlu de taxă de stat pentru serviciile notariale aferente executării de către B.C. „Moldindconbank“ S.A. a dreptului de ipotecă.

În ședința de judecată din 26 februarie 2015, reprezentantul „Polisol“ S.R.L., avocatul Balan Inga, a solicitat anexarea la materialele dosarului a ordinului de plată a taxei de stat în sumă de 2 744, 8 lei, solicitare admisă (vol. I, f.d. 73; 77-78).

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 04 martie 2015 (vol. I, f.d. 79; 93-95), corectată prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 24 aprilie 2015 (vol. I, f.d. 89):

- (1) s-a admis parțial acțiunea;
- (2) s-a încasat în beneficiul „Polisol“ S.R.L., din contul „Eco Medella“ S.R.L., datoria în sumă de 150 000 de lei; și

- (3) s-a încasat în beneficiul „Polisol“ S.R.L., din contul „Eco Medella“ S.R.L., suma de 4 744, 8 lei cu titlu de taxă de stat, iar în rest, s-a respins acțiunea.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2015 (vol. I, f.d. 86), s-a reziliat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013.

La 31 martie 2015 „Eco Medella“ S.R.L. a depus, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, o cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe (vol. I, f.d. 92), solicitând:

- (1) casarea acesteia; și
- (2) emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea.

La 02 iunie 2016 „Eco Medella“ S.R.L. a depus, prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim, cererea de apel motivată împotriva hotărârii și a hotărârii suplimentare ale primei instanțe (vol. I, f.d. 126-131), solicitând:

- (1) casarea acestora în partea admiterii acțiunii; și
- (2) emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În ședința de judecată în ordine de apel din 21 februarie 2017, reprezentantul „Eco Medella“ S.R.L., avocatul Sidorencu Maxim, a solicitat anexarea la materialele dosarului a ordinului de plată a taxei de stat în sumă de 3 375 de lei, solicitare admisă (vol. I, f.d. 178; 179-180).

În ședința de judecată în ordine de apel din 02 mai 2017, reprezentantul „Eco Medella“ S.R.L., avocatul Sidorencu Maxim, a solicitat anexarea la materialele dosarului a suplimentului la cererea de apel, solicitare admisă (vol. I, f.d. 184; 186-188).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017 (vol. I, f.d. 189; 190-196):

- (1) s-a respins apelul declarat de „Eco Medella“ S.R.L., prin intermediul avocatului Sidorencu Maxim; și
- (2) s-au menținut hotărârea și hotărârea suplimentară ale primei instanțe.

La 07 august 2017 „Eco Medella“ S.R.L. a depus o cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel (vol. II, f.d. 1-7), solicitând:

- (1) casarea acesteia, precum și a hotărârii și hotărârii suplimentare ale primei instanțe în partea admiterii pretențiilor; și
- (2) pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, „Eco Medella“ S.R.L. a invocat aplicarea eronată de către instanța de apel a prevederilor art. 593, 709, 733, 735 alin. (1)-(2), 741 și 748 Cod civil.

A arătat că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 nu stabilește un termen de executare de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligației de livrare a mărfii restante.

Astfel, consideră că urmează să-și execute obligația în termen de șapte zile din momentul cererii „Polisol“ S.R.L., după cum prevede art. 575 alin. (1) Cod

civil.

În această ordine de idei, a evidențiat că la 09 august 2014, a recepționat somația „Polisol“ S.R.L., prin care i s-a solicitat livrarea mărfii restante în termen de trei zile din data recepționării somației.

A subliniat că această solicitare contravine prevederilor art. 575 alin. (1) Cod civil.

A relatat că la 14 august 2014, adică înainte de expirarea termenului legal de șapte zile, reprezentantul său, avocatul Sidorencu Maxim, a expediat în adresa „Polisol“ S.R.L. o notificare, recepționată la 15 august 2014, prin care a afirmat netemeinicia acordării unui termen de doar trei zile și disponibilitatea „Eco Medella“ S.R.L. de livrare a mărfii restante.

A notat că, contractul de vânzare-cumpărare nu stabilește obligația „Eco Medella“ S.R.L. de transportare a mărfii la sediul „Polisol“ S.R.L., obligația „Eco Medella“ S.R.L. de livrare a mărfii considerându-se executată din momentul punerii mărfii la dispoziția „Polisol“ S.R.L. anume la locul în care „Eco Medella“ S.R.L. își desfășoară activitatea, dacă „Polisol“ S.R.L. a fost notificată despre disponibilitatea dată.

A susținut că la 14 august 2014, „Polisol“ S.R.L., în loc să ridice marfa de la locul în care „Eco Medella“ S.R.L. își desfășoară activitatea, i-a expediat o notificare privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, fiind invocată neexecutarea esențială de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligației de livrare a mărfii.

A indicat că la 19 august 2014, avocatul Sidorencu Maxim a expediat în adresa „Polisol“ S.R.L. o notificare prin care a reiterat disponibilitatea „Eco Medella“ S.R.L. de livrare a mărfii restante.

A relevat că la 26 august 2014, „Polisol“ S.R.L. i-a mai expediat o notificare privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, recepționată la 01 septembrie 2014, asupra căreia „Eco Medella“ S.R.L. de asemenea a avut obiecții.

A menționat că instanța de apel nu a ținut cont de nerespectarea de către „Polisol“ S.R.L. a termenului de grație, după cum stipulează art. 748 alin. (1) Cod civil, care de altfel, nici nu a fost stabilit.

Mai mult, a semnalat că instanța de apel nu a examinat cauza prin prisma constatării neexecutării esențiale de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligației de livrare a mărfii, care a devenit exigibilă abia la 18 august 2014.

Consideră că este eronată constatarea instanței de apel privind somarea „Eco Medella“ S.R.L. la livrarea mărfii restante înainte de data de 09 august 2014.

La 20 martie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin poștă în adresa „Polisol“ S.R.L. o înștiințare privind necesitatea depunerii obligatorii a referinței în termen de o lună de la recepționare (vol. II, f.d. 34), dar „Polisol“ S.R.L. nu a depus referința în termenul stabilit, recursul urmând a fi examinat în lipsa acesteia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 02 mai 2018 (vol. II, f.d. 36), s-a considerat admisibil recursul.

Examinând recursul declarat de „Eco Medella“ S.R.L. împotriva deciziei

Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale care guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel, hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 04 martie 2015, corectată prin încheierea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 24 aprilie 2015, și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2015.

Conform art. art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Cu referire la încadrarea „Eco Medella“ S.R.L. în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă următoarele.

Potrivit art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Luând în considerare că decizia integrală a instanței de apel a fost expediată prin poștă în adresa „Eco Medella“ S.R.L. la 12 iunie 2017 (vol. II, f.d. 15), declararea recursului la 07 august 2017 a fost îndeplinită cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

În continuare, verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, Colegiul constată următoarele temeiuri de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Potrivit art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă stipulează că Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă prevede că Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 572 alin. (2) Cod civil, Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Condițiile, cărora trebuie să corespundă executarea obligațiilor, sunt determinate de lege sau contract. Deși această cerință nu este prevăzută în mod expres la art. 572 alin. (2) Cod civil, ea rezultă din conținutul art. 9 alin. (1) Cod civil, care obligă părțile să-și execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform art. 753 alin. (1) Cod civil, Prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Potrivit art. 757 alin. (1) Cod civil, Vânzătorul trebuie să predea bunul: a) la data stabilită în contract sau la data care poate fi dedusă din contract; b) în orice moment în cursul perioadei stabilite în contract sau determinate prin referire la contract, cu excepția cazului în care din împrejurări rezultă că alegerea datei revine cumpărătorului; c) într-un termen rezonabil calculat de la data încheierii contractului, în celelalte cazuri.

Colegiul observă că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 1 din 01 noiembrie 2013 (vol. I, f.d. 7) nu prevede termenul livrării mărfii și nici nu conține indicii din care ar putea fi dedus termenul.

Art. 575 alin. (1) Cod civil prevede că În cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând. Dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul cererii creditorului.

Totuși, ori de câte ori îndeplinirea obligației de livrare, nefiind în mod expres individualizată temporal, este dependentă de o faptă a cumpărătorului, termenul pentru executare începe să curgă din momentul când cumpărătorul a săvârșit acea faptă. De exemplu, dacă predarea mărfii este subordonată plății unui scont, plata scontului respectiv marchează începutul curgerii termenului de predare.

În speță, prin pct. 3.1 din contractul de vânzare-cumpărare, „Polisol“ S.R.L. și „Eco Medella“ S.R.L. au convenit că obligația „Eco Medella“ S.R.L. de livrare a mărfii este subordonată obligației „Polisol“ S.R.L. de a achita un avans în valoarea integrală a prețului contractului, care constituie suma de 250 000 de lei, obligație pe care „Polisol“ S.R.L. și-a executat-o integral în data de 13 noiembrie 2013 (vol.

I, f.d. 8-9).

În conformitate cu art. 617 alin. (2) lit. b) Cod civil, Nu este necesară somație în cazul în care înaintea executării obligației trebuie să aibă loc un eveniment, iar perioada pentru executarea obligației este stabilită astfel încât poate fi calculată calendaristic de la producerea evenimentului.

Astfel, coroborând prevederile art. 617 alin. (2) lit. b) și 757 alin. (1) lit. c) Cod civil, Colegiul conchide că „Eco Medella“ S.R.L. urma să livreze marfa în totalitate până la 20 noiembrie 2013.

Facturile fiscale seria WI nr. 2335483 din 12 decembrie 2013 (vol. I, f.d. 12) și seria WI nr. 2335484 din 26 decembrie 2013 (vol. I, f.d. 13) atestă că până în data de 26 decembrie 2013, „Eco Medella“ S.R.L. a livrat marfă în valoare de doar 100 000 de lei.

Conform art. 643 alin. (1) Cod civil, Executarea stinge obligația numai în cazul în care este efectuată în modul corespunzător.

Art. 643 alin. (3) Cod civil statuează că Dacă acceptă executarea obligației, sarcina de a demonstra neexecutarea revine creditorului.

Colegiul relevă că acceptarea fără obiecții a mărfii de către „Polisol“ S.R.L. la 12 decembrie 2013 și la 26 decembrie 2013 conferă acțiunilor de atunci ale „Eco Medella“ S.R.L. caracterul de stingere corespunzătoare a obligației de livrare inițială a mărfii.

Or, actul de acceptare a mărfii a venit să transforme contractul de vânzare-cumpărare din unul cu executare instantanee, după cum a fost prezumat, în unul cu executare succesivă.

La determinarea termenului de livrare a mărfii restante, se aplică în mod corespunzător art. 617 alin. (2) lit. b) și 757 alin. (1) lit. c) Cod civil.

Prin urmare, termenul de livrare a mărfii restante a expirat la 02 ianuarie 2014.

La 09 august 2014, „Eco Medella“ S.R.L. a recepționat somația „Polisol“ S.R.L., prin care i s-a solicitat livrarea mărfii restante în termen de trei zile din data recepționării somației (vol. I, f.d. 18).

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că aceasta este prima somație scrisă recepționată de „Eco Medella“ S.R.L.

La 14 august 2014, adică după expirarea termenului acordat, reprezentantul „Eco Medella“ S.R.L., avocatul Sidorencu Maxim, a expediat prin poștă în adresa „Polisol“ S.R.L. o notificare, recepționată la 15 august 2014 (vol. I, f.d. 55; 54), prin care a afirmat netemeinicia acordării unui termen de doar trei zile și disponibilitatea „Eco Medella“ S.R.L. de livrare a mărfii restante.

Contrar constatării instanței de apel, prevederile art. 575 alin. (1) Cod civil nu sunt aplicabile, or configurația contractului de vânzare-cumpărare permite determinarea unui termen rezonabil pentru executarea obligației de livrare a mărfii restante, după cum stipulează art. 617 alin. (2) lit. b) și 757 alin. (1) lit. c) Cod civil.

Totuși, dacă soluția pronunțată este corectă în fond, cu toate că instanța a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, instanța de recurs va menține decizia,

cu specificarea normei juridice aplicabile.

La 14 august 2014, „Polisol“ S.R.L. a expediat prin poștă în adresa „Eco Medella“ S.R.L. o solicitare, recepționată la 16 august 2014, privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și restituirea valorii mărfii restante (vol. I, f.d. 19), fiind invocată neexecutarea esențială de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligației de livrare a mărfii.

Abia la 19 august 2014, „Eco Medella“ S.R.L. a expediat prin poștă în adresa „Polisol“ S.R.L. o notificare, recepționată la 21 august 2014 (vol. I, f.d. 59; 58), prin care a reiterat disponibilitatea sa de livrare a mărfii restante, solicitând ridicarea acesteia de către „Polisol“ S.R.L.

La 26 august 2014, „Polisol“ S.R.L. i-a mai expediat „Eco Medella“ S.R.L. o notificare privind rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare, recepționată la 01 septembrie 2014 (vol. I, f.d. 20), asupra căreia „Eco Medella“ S.R.L. de asemenea a avut obiecții.

Art. 761 Cod civil statuează că (1) Cumpărătorul este obligat să efectueze acțiuni care, în conformitate cu uzanțele, sunt necesare din partea lui pentru garantarea predării și primirii bunului dacă legea sau contractul nu prevede altfel. (2) În cazurile când cumpărătorul, încălcând prevederile legii sau ale contractului, nu recepționează sau refuză să recepționeze bunul, vânzătorul este în drept să refuze executarea contractului.

Colegiul subliniază că „Polisol“ S.R.L. a recepționat prima parte a mărfii și nu a expus preferințe suplimentare privind livrarea mărfii restante, efectuând, în acest fel, toate acțiunile necesare din partea sa pentru garantarea primirii bunurilor, astfel încât „Eco Medella“ S.R.L. nu este îndreptățită să considere că „Polisol“ S.R.L. a refuzat să recepționeze marfa restantă.

În conformitate cu art. 733 Cod civil, Contractul nu poate fi altfel rezolvit, reziliat sau revocat decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților.

Conform art. 735 Cod civil, (1) O parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. (2) Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe: a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului; c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Astfel, va fi considerată esențială orice neexecutare a debitorului care a împiedicat creditorul să obțină rezultatul la care a sperat în momentul încheierii contractului. Pentru aplicarea acestui criteriu, se va ține cont atât de voința creditorului, cât și de faptul dacă rezultatul pe care-l aștepta putea fi obținut în mod obiectiv.

Potrivit art. 738 alin. (1) Cod civil, În cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sunt eliberate de obligația de a presta, trebuind să restituie prestațiile executate și veniturile realizate.

Art. 666 alin. (3) Cod civil prevede că, Contractul poate fi de adeziune sau negociat, sinalagmatic sau unilateral (generează obligații doar pentru una dintre părți), comutativ sau aleatoriu și cu executare instantanee sau succesivă, precum și de consumator.

În speță, contractul de vânzare-cumpărare este unul cu executare succesivă, logica solicitărilor inițiale ale „Polisol“ S.R.L. determinând dreptul „Eco Medella“ S.R.L. de a livra marfa în cel puțin două tranșe.

În conformitate cu art. 748 alin. (1) Cod civil, Dacă motivul rezilierii constă în neexecutarea unei obligații contractuale, rezilierea este admisibilă numai la expirarea fără rezultat a unui termen de remediere (termen de grație) sau după o somație rămasă fără efect. Dispozițiile art. 709-711 se aplică în modul corespunzător.

Deci, în cazul în care contractul se reziliază din motiv că una dintre părți nu a executat contractul, cealaltă parte va putea să exercite acest drept doar dacă va pune debitorul în întârziere și va acorda acestuia un termen suplimentar pentru executarea obligației sau după somarea debitorului în cazul în care acordarea unui termen de grație nu este obligatoriu.

Instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod corect prevederile art. 748 alin. (1) Cod civil, or se poate constata neexecutarea esențială de către „Eco Medella“ S.R.L. a obligației de livrare a mărfii restante, în condițiile în care aceasta nu a livrat-o mai mult de opt luni înainte de solicitarea de reziliere a contractului și nu a reacționat în modul corespunzător la somația emisă în baza art. 748 alin. (1) Cod civil.

Față de cele ce preced, ținând cont că soluțiile instanțelor ierarhic inferioare sunt corecte în fond, Colegiul va respinge recursul și va menține decizia instanței de apel, hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 04 martie 2015, corectată prin încheierea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 24 aprilie 2015, și hotărârea suplimentară a Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2015.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de „Eco Medella“ S.R.L.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2017, hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 04 martie 2015, corectată prin încheierea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 24 aprilie 2015, și hotărârea suplimentară a Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău, din 14 aprilie 2015, emise în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea de chemare în judecată înaintată de „Polisol“ S.R.L. împotriva „Eco Medella“ S.R.L. cu privire la încasarea datoriei de bază,

compensarea venitului ratat, repararea prejudiciului efectiv, rezilierea contractului de vânzare-cumpărare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Ion Druță

Luiza Gafton